

Î N C H E I E R E

27 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Muntean Ivan,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Muntean Ivan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2013, prin care a fost admis apelul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, casată hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 06 iunie 2013 în partea admiterii acțiunii și emisă în partea dată o nouă hotărâre cu privire la respingerea acțiunii, în rest fiind menținută hotărârea primei instanțe,

c o n s t a t ă :

La 05 octombrie 2012, Muntean Ivan a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii a indicat, că la 15 iunie 2012 a depus Ministerului Justiției al RM o cerere nr. 10745 prin care a solicitat înregistrarea denumirii Asociației Obștești „Eu sînt moldovan, eu grăiesc moldovenește”.

La 28 iulie 2012, a luat cunoștință cu confirmarea Ministerului Justiției nr. 05/9467 din 17 iulie 2012, prin care denumirea „Eu sunt moldovan, eu grăiesc moldovenește” nu a fost înregistrată anterior și nu contravine prevederilor art.25 al Legii nr. 3465-XI din 01 septembrie 1989, cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul RSS Moldovenești, ceea ce îi permite înregistrarea statutului Asociației Obștești cu denumirea sus menționată.

Menționează că la 07 august 2012, a depus la Ministerul Justiției al RM documentele necesare pentru înregistrarea statutului Asociației Obștești „Eu sînt moldovan, eu grăiesc moldovenește”.

Însă, prin Decizia Ministerului Justiției al RM nr.11 din 07 septembrie 2012, i-a fost refuzată înregistrarea statutului Asociației Obștești „Eu sunt moldovan, eu grăiesc moldovenește”, iar prin Decizia nr. 12 din 07 septembrie 2012, a fost anulată

confirmarea denumirii Asociației Obștești „Eu sînt moldovan, eu grăiesc moldovenește”, nr. 05/9467 din 17 iulie 2012.

Invocă că în deciziile respective este menționat faptul că denumirea organizației contravine exigențelor art. 25 a Legii cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul RSS Moldovenești nr.3465-XI din 01 septembrie 1989, prevederilor art.14, al.(3) al Legii cu privire la asociațiile obștești nr. 876-XII din 17 mai 1996, precum și prevederilor art. 66 alin. (2) Cod civil.

Consideră reclamantul, deciziile Ministerului Justiției a RM contravin legislației în vigoare, deoarece, în conformitate cu actele normative sus menționate, denumirea organizației trebuie să fie formată în limba de stat, această cerință la formarea denumirii asociației a fost respectată, fiind utilizate doar cuvinte sau părți de vorbire folosite în limba moldovenească și reflectate în dicționare ortografice și explicative publicate atât în Republica Moldova, cât și în România.

Mai susține că conform Deciziei nr. 12 din 07 septembrie 2012, Ministerul Justiției al RM i-a refuzat înregistrarea statutului pe motiv că două puncte din statut contravin prevederilor Legii cu privire la asociații obștești nr. 873-XII din 17 mai 1996, însă, consideră că Ministerul Justiției a fost obligat conform prevederilor art. 20, 22 și 23 al Legii cu privire la asociațiile obștești, să amâne înregistrarea asociației pe un termen până la trei luni, acordîndu-i timp să ajusteze sau să înlocuiască dispozițiile respective, cu atât mai mult că însăși statutul nu contravine legii.

Solicită, anularea Deciziei nr. 12 din 07 septembrie 2012, prin care a fost anulată confirmarea denumirii Asociației Obștești „Eu sînt moldovan, eu grăiesc moldovenește” nr. 05/6467 din 17 iulie 2012, și Deciziei nr. 11 din 07 septembrie 2012, cu privire la refuzul înregistrării statutului Asociației Obștești „Eu sunt moldovean, eu grăiesc moldovenește” și obligarea Ministerul Justiției să înregistreze statutul Asociației Obștești „Eu sunt moldovean, eu grăiesc moldovenește”.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 06 iunie 2013, acțiunea a fost admisă parțial, fiind declarată nulă decizia Ministerului Justiției nr. 12 din 07 septembrie 2012, prin care s-a dispus anularea confirmării denumirii Asociația Obștească „Eu sînt moldovan, eu grăiesc moldovenește”, nr. 05/9467 din 17 iulie 2012, în rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2013, a fost admis apelul declarat de Ministerul Justiției al RM, casată hotărârea primei instanțe în partea admiterii acțiunii și în această parte a fost emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă, în rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La 29 ianuarie 2014, Muntean Ivan a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerînd-o ilegală și neîntemeiată deoarece, a fost adoptată cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

Menționează că, instanța de apel, în cadrul examinării cauzei a apreciat arbitrar probele aduse în confirmarea cerințelor înaintate, iar prin decizia emisă i-a încălcat drepturile și libertățile fundamentale.

Totodată susține recurentul că, cuvintele folosite la denumirea asociației și anume „moldovan” și nu moldovean, „grăiește” și nu „vorbește”, sunt utilizate atât în

limba moldovenească cât și în limba română, fapt demonstrat prin materialele anexate la dosar și anume prin copiile din dicționarele limbii române, circumstanțe care nu au fost apreciate de către instanța de apel.

La fel invocă că instanța de apel a ignorat declarațiile sale privind ilegalitatea impunerii de către Ministerul Justiției al RM prezentării la înregistrarea statutului a confirmării denumirii, deoarece conform prevederilor art.17 al Legii cu privire la asociațiile obștești, lista documentelor necesare pentru înregistrarea unei asociații obștești este exhaustivă, și nu poate fi extinsă, pe când Ministerul Justiției al RM contrar prevederilor legale neîntemeiat, a lărgit această listă și ilegal a solicitat confirmarea denumirii.

Consideră declarative și afirmațiile instanței de apel precum că la emiterea hotărârii, prima instanță a aplicat eronat normele de drept procedural, deoarece pe parcursul examinării pricinii reprezentatul Ministerului Justiției al RM, nici nu a fost prezent în ședința de judecată, fapt confirmat prin scrisoarea anexată la materialele cauzei.

Susține că la emiterea deciziei instanța de apel nu a ținut cont de prevederile Constituției Republicii Moldova și a Legii cu privire la asociațiile obștești nr. 837 din 17 mai 1996, însă, a pus la baza deciziei doar documentul Centrului Terminologic solicitat de el din proprie inițiativă.

Mai mult decât atât, instanța de apel nu a dat apreciere faptului că prin acțiunile sale Ministerul Justiției al RM a încălcat principiul egalității, deoarece a refuzat înregistrarea organizației, din motiv că denumirea nu este în limba de stat al Republicii Moldova, în timp ce a înregistrat o mulțime de alte asociații obștești cu denumiri în limbi străine precum Yardimci, Inter Lex Consult, Royal, Medlife etc.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Muntean Ivan este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Muntean Ivan nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de chemare în judecată.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Muntean Ivan asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Muntean Ivan ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Muntean Ivan se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Nicolae Clima

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva